

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๗๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เล่มที่ ๑๒

บทบรรณาธิการ

คำถาม ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาอ้อมว่าการส่งหมายนัดไต่สวนมูลฟ้องไม่ชอบด้วยกฎหมาย ได้หรือไม่ และคำสั่งว่าคดีมีมูลถึงที่สุดหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๗๑๔/๒๕๖๗ คำสั่งของศาลที่ให้คดีมีมูลยอมเด็ดขาดตาม บทบัญญัติมาตรา ๑๗๐ ซึ่งต้องห้ามมิให้คู่ความอุทธรณ์ฎีกา หมายถึงเฉพาะคำสั่งของ ศาลที่ให้คดีมีมูลเท่านั้น แต่หากเป็นการคัดค้านเรื่องผิดระเบียบ คู่ความฝ่ายที่ได้รับความเสียหายอาจยกขึ้นกล่าวอ้างได้ และศาลชั้นต้นอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ ผิดระเบียบนั้นได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗ ประกอบ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ และพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับใน ศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๐ มาตรา ๓ จึงไม่ต้องห้ามจำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องขอเพิกถอน กระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบในชั้นไต่สวนมูลฟ้องแต่อย่างใด และไม่ทำให้คดีในสวน อาญาถึงที่สุด

จำเลยที่ ๑ ทราบเรื่องการถูกฟ้องเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕ เนื่องจากโจทก์ ส่งข้อความและสำเนาคำฟ้องมาทางแอปพลิเคชันไลน์แจ้งให้จำเลยที่ ๑ ทราบและแจ้งให้ เดินทางไปศาลวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ แต่จำเลยที่ ๑ ไม่ทราบว่ามีการส่งหมายนัด ไต่สวนมูลฟ้องของศาลชั้นต้นมาถึงตน กระทั่งวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕ จำเลยที่ ๑ มอบหมายให้ทนายความไปตรวจสอบสำนวนที่ศาลชั้นต้น จึงทราบว่าโจทก์นำพยานเข้า ไต่สวนเสร็จแล้วและศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ประทับรับฟ้องจำเลยทั้งสองไว้พิจารณา จึงถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ ทราบกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นวันที่ทนายจำเลยที่ ๑ ไปตรวจสอบสำนวนที่ศาลชั้นต้น เมื่อจำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องขอ เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จึงไม่ช้ากว่าแปดวัน

นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ทราบพฤติการณ์อันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗ วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ และพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๐ มาตรา ๓ ส่วนที่อ้างว่าจำเลยยื่นเกินกำหนดสิบห้าวัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐๗ ประกอบมาตรา ๑๙๙ จัตวา วรรคหนึ่งนั้น บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติการขอให้พิจารณาคดีใหม่ในคดีแพ่ง จึงเป็นคนละกรณีกับคดีนี้

รายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้น ฉบับลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นวันนัดไต่สวนมูลฟ้องสำหรับจำเลยที่ ๑ ศาลชั้นต้นจดยกกระบวนการพิจารณาว่า ทนายโจทก์แถลงว่าประสงค์จะนำนาย ท. กับนางสาว ธ. มาเป็นพยานในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง แต่พยานทั้งสองปากเห็นว่าได้เบิกความแล้วเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และศาลมีคำสั่งให้คดีมีมูลไปแล้วจึงไม่เดินทางมาศาลและจะไม่มาเบิกความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องอีก ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งว่าการนัดไต่สวนมูลฟ้องครั้งนี้เนื่องจากส่งหมายนัดไต่สวนมูลฟ้องและสำเนาคำฟ้องให้แก่จำเลยที่ ๑ ไม่ชอบ จึงกำหนดวันนัดไต่สวนมูลฟ้องเฉพาะจำเลยที่ ๑ ขึ้นมาใหม่ เมื่อโจทก์ไม่มีพยานมาเบิกความเท่ากับโจทก์ไม่มีพยานมาไต่สวนให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดตามที่โจทก์กล่าวอ้าง ถือว่าคดีโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ ไม่มีมูลและพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑ การที่ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนมูลฟ้องเฉพาะจำเลยที่ ๑ สืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาในชั้นไต่สวนมูลฟ้องสำหรับจำเลยที่ ๑ ทำให้กระบวนการพิจารณาเดิมตั้งแต่การส่งหมายนัดไต่สวนและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๑ ตลอดจนคำสั่งที่ให้คดีมีมูลสำหรับจำเลยที่ ๑ ย่อมเป็นอันยกเลิกไป ในวันนัดไต่สวนมูลฟ้องใหม่เฉพาะจำเลยที่ ๑ โจทก์ยังต้องนำพยานมาไต่สวน แม้ว่านาย ท. ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ และนางสาว ธ. จะมาเบิกความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องแล้วครั้งหนึ่ง แต่ในวันนัดไต่สวนมูลฟ้องเฉพาะจำเลยที่ ๑ ในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ ทนายโจทก์ยังมีหน้าที่นำพยานเข้าไต่สวนเพื่อให้ได้ความว่าคดีสำหรับจำเลยที่ ๑ มีมูล หากพยานทั้งสองไม่มาศาลในวันนัดดังกล่าว ทนายโจทก์อาจแถลงขอให้ศาลชั้นต้น

เลื่อนการไต่สวนออกไปก่อนเพื่อติดตามพยานทั้งสองมาไต่สวนในนัดหน้า หรือแถลงขอให้ศาลชั้นต้นนำคำเบิกความของพยานทั้งสองที่เคยเบิกความมาแล้วในชั้นไต่สวนมูลฟ้องครั้งแรกมาเป็นคำเบิกความพยานในชั้นไต่สวนมูลฟ้องในครั้งนี้โดยคู่ความตกลงกันก็ยอมทำได้ แต่ทนายโจทก์หาทำเช่นนั้นไม่กลับแถลงยืนยันว่าพยานทั้งสองจะไม่มาเบิกความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องอีก จึงถือได้ว่าเป็นความบกพร่องของทนายโจทก์เองที่ไม่มีพยานมาสืบในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโดยฟังว่าโจทก์ไม่มีพยานมาสืบให้ฟังได้ว่าคดีสำหรับจำเลยที่ ๑ มีมูล จึงเป็นการพิพากษาโดยชอบแล้ว

คำถาม ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้อง ผู้ร้องไม่ฎีกา ดังนี้ พนักงานอัยการโจทก์จะฎีกาในส่วนแพ่งแทนผู้ร้องได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๔๒๔/๒๕๖๗

สิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเป็นสิทธิของผู้ร้องที่ได้รับความเสียหายในมูลหนี้ละเมิดอันเกิดจากการกระทำความผิดอาญา กฎหมายกำหนดให้สามารถยื่นคำร้องขอค่าสินไหมทดแทนเข้ามาในคดีอาญาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ ซึ่งเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ร้องซึ่งเป็นผู้เสียหายเท่านั้น ไม่มีบทกฎหมายใดให้อำนาจโจทก์มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแทนผู้ร้องได้ เมื่อผู้ร้องไม่ฎีกาโต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ย่อมถือว่าผู้ร้องพอใจในคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งแล้ว โจทก์มีอำนาจฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ในคดีส่วนแพ่งแทนผู้ร้องได้

คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในข้อหาพยายามฆ่าผู้อื่น จำเลยให้การรับสารภาพ โจทก์นำพยานเข้าสืบประกอบคำรับสารภาพแล้วศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามฟ้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกาว่า จำเลยกระทำผิดโดยบันดาลโทสะโดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคดีพิพากษาอนุญาตให้ฎีกา ดังนี้ เป็นฎีกาที่ชอบหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๗๑๐/๒๕๖๗

การวินิจฉัยว่าจำเลยกระทำความผิดหรือไม่ ต้องวินิจฉัยจากข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยชอบในศาลชั้นต้น เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพและมีได้ยกข้อเท็จจริงตามฎีกาขึ้นต่อสู้ในศาลชั้นต้นว่าผู้เสียหายทะเลาะวิวาทกับจำเลยมาก่อนแล้วผู้เสียหายมารอจำเลยที่บ้านของบิดาจำเลยโดยพร้อมที่จะทะเลาะวิวาทกับจำเลย จำเลยจึงเกิดโทสะเข้าชกต่อผู้เสียหายแล้วจำเลยพลั้งมือหยิบอาวุธมีขนาดเล็กเหวี่ยงไปทางผู้เสียหาย และจำเลยก็ไม่ได้นำสืบพยานหลักฐานใดให้ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าว อีกทั้งทางนำสืบของโจทก์ก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยถูกผู้เสียหายข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมอันจะเป็นการกระทำความผิดโดยบันดาลโทสะ จึงเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๒ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ การที่ผู้พิพากษาซึ่งพิพากษาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๕ อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงดังกล่าว และศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของจำเลยมาเป็นการไม่ชอบ

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ